

ӘЛ-ФАРБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ЗАҢ ФАКУЛЬТЕТІ

КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ
ЮРИДИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Республикалық ғылыми-әдістемелік
конференция материалдары

ИНТЕГРАЦИЯ ТҰРҒЫСЫНДАҒЫ ҚҰҚЫҚТЫҚ ПӘНДЕРДІ
ОҚЫТУДЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ

24 қараша 2015ж.

Материалы Республиканской
научно-методической конференций

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ПРЕПОДАВАНИЯ ЮРИДИЧЕСКИХ
ДИСЦИПЛИН В УСЛОВИЯХ ИНТЕГРАЦИИ

24 ноября 2015г

АЛМАТЫ 2015

Содержание

Байдельдинов Д.Л., Айдарханова К.Н. Проблемы преподавания юридических дисциплин в условиях интеграции.....	4
Жатканбаева А.Е. О направлениях стратегии образования в высшей школе.....	8
Алибеков С.Т. На пути к Правовому государству.....	11
Жатканбаев Е.Б. О технологии вузовского обучения в гуманитарных специальностях.....	13
Баймаханова Д.М. Методические вопросы подготовки материалов к лекции, посвященной Парламенту Республики Казахстан.....	18
Калиева Г.С. Студенттердің өзіндік жұмыстары: ерекшеліктері және психологиялық-педагогикалық аспектілері.....	22
Куаналиева Г.А., Накишева М.К. Жоғарғы оқу орнында кредиттік технология негізінде оқытудың кейбір мәселелері.....	25
Есекеева А.А. Методы обучения и проблема их эффективности.....	27
Джангабулова А.К. Некоторые правовые вопросы интеграции науки и образовании.....	31
Ережепқызы Р. Проблемы и перспективы методики преподавания юридических дисциплин.....	33
Қабанбаева Г.Б. Integration problems of legal education in world educational area.....	36
Калымбек Б., Айгаринова Г.Т. Особенности реализации принципов Болонского процесса в магистратуре.....	38
Туякбаева Н.С. Problems of choosing the direction vector of the theoretical and practical training of students in higher education institutions.....	41
Кудерин И.К., Нұрсапа А.Т. ЖОО-ғы қашықтықта оқыту бөлімінің заманауи білім беру жүйесіндегі орны мен маңыздылығы.....	44
Шуланбеков Г.Т., Куаналиева Г.А. К вопросу о внедрении инновационного и интерактивного методов в обучении по таможенным дисциплинам.....	49
Адилгазы С. Оқытудың модульдік технологиясы.....	51
Жанаманов Е.Ш. Особенности Дистанционно Образовательных Технологии в Казахском Национальном Университете им. аль-Фараби.....	53
Есекеева А.А., Ержанова Б.С. Рассмотрение сложных и дискуссионных вопросов в правовом образовании.....	56
Табынбаев А.Ж. Тәрбиесіз берген білім, адамзаттың қас жауы.....	60
Куаналиева Г.А., Накишева М.К. Использование инновационных методов в преподавании юридических дисциплин.....	63
Бердибаева А.К. Магистранттарға «Қазақстан Республикасы қаржы органдарының қызметін жетілдіру мәселелері» пәнінен өзіндік жұмысты орындаудың басты мақсаттары мен әдістемелік негіздерін талдау.....	66
Мухамадиева Г.Н., Баяндина М.О. Методика проведения семинарских занятий по дисциплине «Проблемы развития специализированных судов в Республике Казахстан».....	70
Тасбулатова А.А. Система социальной поддержки студентов как компонент корпоративной культуры вуза.....	73
Smagulova D.S. Interactive ways of seminar teaching on the subject of "Custom policy".....	78

Қуаналиева Г.А.
эл-Фараби атындағы ҚазҰУ-н
«Кеден, қаржы және
экологиялық құқық» кафедрасының
профессоры м.а., з.ғ.д.
Накишева М.К.
«Кеден, қаржы және
экологиялық құқық» кафедрасының
доценті, PhD докторы

ЖОҒАРҒЫ ОҚУ ОРНЫНДА КРЕДИТТІК ТЕХНОЛОГИЯ НЕГІЗІНДЕ ОҚЫТУДЫҢ КЕЙБІР МӘСЕЛЕЛЕРІ

Тәуелсіз еліміздің тірегі - Қазақстанның білімді ұрпағы. Білімді ұрпақтың қалыптасу негіздерінің бірі, оқу процесінде жоғары технологиялық инновациялық әдістер мен тәсілдерді қолдану болып табылады. Жастарға артылып отырған үміт орасан зор. Қазіргі күн - білімді ұрпақ пен жастардың күні. Қазақстан Республикасының Президенті – Елбасы Н.Ә.Назарбаевтың "Қазақстан жаңа жаһандық нақты ахуалда: өсім, реформалар, даму" атты 30 қараша 2015 жылғы Қазақстан халқына Жолдауында: "Білімді, еңбекқор, бастамашыл, белсенді болуға қазірден бастап дағдыланындар. Жұмыс пен сұраныс бар өңірге батыл барындар. Шеберліктің шыңына жете білсеңдер мамандықтың бәрі жақсы. Қазір техникалық мамандықтардың, ғылым мен инновацияның күні туған заман. Ерінбей еңбек еткен, талмай ғылым іздеген, жалықпай техника меңгерген адам озады. Тұрмысы жақсы, абыройы асқақ болады. Біз жүзеге асырып жатқан түбегейлі реформалар мен атқарып жатқан қыруар істердің бәрі сендер үшін, болашақ үшін жасалуда" деп дұрыс көрсетілген [1].

Қазақстанда ұлттық білім беру жүйесін құру қажеттігі туындады. Осы тұрғыдан алғанда, жоғары білім жүйесін халықаралық деңгейде интеграциялау бағытындағы құнды шешім болып табылған 1997 жылғы Лиссобоң конвенциясы. Қазақстан бұл құжатты басшылыққа алып, оқу жүйесіне ұтымды түрде пайдалануға шешім қабылдаған болатын. Ал 1998 жылы Батыс Еуропаның 4 елі (Германия, Италия, Франция, Ұлыбритания) білім берудің жүйелері мен құрылымдарын сәйкестендіру жөнінде Сорбон декларациясын қабылдаған болса, 1999 жылы Еуропаның 30-ға жуық елінің білім беру өкілдері Болон декларациясына қол қойды. Бұл декларацияға сәйкес 2010 жылға дейін Еуропалық білім берудің бірінғай жүйесіне көшу көзделген болатын.

Отанымыздың білім беру жүйесіндегі ізденістері мен бастамалары әлемдік білім кеңістігіндегі ықпалдастықты арттыру мен сапаны көтеруге бағытталған. Білім беру нормаларын өзара мақұлдау жөніндегі Лиссабон конвенциясын, жоғары білім саласы мен құрылымындағы бірізділікке қатысты Сорбон декларациясын қолдап, белсенді араласуға талпыныс жасаған мемлекеттердің арасында Қазақстан алғашқылардың қатарында тұр.

Еліміздің Болон процесіне қосылуы отандық білімнің жаңа талаптары мен республиканың саяси-экономикалық таңдауына толық жауап береді. Бұл – білім сапасы мен бәсекелестік мүмкіндігін көтеру мақсатында істеліп жатқан қадам.

Жоғарғы оқу орнында кредиттік технология негізінде оқыту жүзеге асырылып келеді. эл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық Университетінде де оқу пәндерін оқытудың әр түрлі нысандарын ұйымдастыруында сағаттардың бөлінуіне өзгерістер енгізілді. Жалпы алғанда, дәрістік курстар сағаттары көлемінің азаюы және оқу курсы мазмұнының үлкен бөлігі студенттердің өздік жұмысына (СӨЖ) берілгені байқалады, яғни біздің білім ордамыз толығымен кредиттік жүйе бойынша білім беруде.

Кредиттік–сағаттық жүйе алғаш рет Америка Құрама Штатында пайда болған. Гарвард университетінің Президенті, белгілі американдық білім қайраткері Чарльз Элиот "кредит–сағат" ұғымын енгізді, 1870-1880 жж. Пәндер көлемі жүйесінің шешуін өлшеуші "кредит–сағат" болып енгізілді. 1892 жылдан бастап "кредиттік–сағаттық" жүйесінің

екінші кезеңі басталды. Қазақстан Республикасында кредиттік оқу жүйесі 19 ғасырдың 90-шы жылдарының ортасынан қалыптаса бастады. Қазақстан Республикасының 27 шілде 2007 жылғы "Білім туралы" заңының 1 бабының 36 тармағында "кредиттік оқыту технологиясының" анықтамасы берілген. Аталған заңда: "Кредиттік оқыту технологиясы - білім алушының және оқытушының оқу жұмысының көлемін өлшеудің сәйкестендірілген бірлігі ретінде кредитті пайдалана отырып, білім алушылардың пәндерді оқып зерделеу дәйектілігін таңдауы және дербес жоспарлауы негізіндегі оқыту" деп көрсетілген [2]. Осы заңға сәйкес 22 қараша 2007 жылы "Кредиттік оқыту технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру ережесі" әзірленген және бекітілген.

Кредиттік оқыту жүйесі бойынша бір академиялық сағат дәрістік, практикалық (семинарлық) сабақтар 1 байланыс сағатқа (50 минутқа) немесе студиялық оқыту 1, байланыс сағатқа (75 минутқа) немесе лабораториялық және дене тәрбиесі сабақтары 2 байланыс сағатқа (100 минутқа), сонымен қатар барлық оқу практикалар түрлері 1 байланыс сағатқа (50 минутқа), барлық педагогикалық практикалар түрлері 2 байланыс сағатқа (100 минутқа), барлық өндірістік практикалар түрлері 5 байланыс сағатқа (250 минутқа) тең. Кредиттік оқыту жүйесін енгізудің мақсаты – студенттердің кәсіби дайындық деңгейін арттыру, олардың жеке шығармашылық қабілеттіліктерін жан-жақты дамыту, қажет болған жағдайда студенттерге жақын және алыс шетел жоғары оқу орындарына кедергісіз ауысу мүмкіндігін беру. Осы мақсатты жүзеге асыру үшін біздің университет оқу үдерісін толығымен реформалады, осылайша оны жаңа жоспарлаушы және реттеуші құжаттамамен қамтамасыз етті. Атап айтсақ, оқу жоспарларына міндетті және элективті пәндер жүйесі енгізілді. Оқу жоспарына кіретін пәндердің жалпы көлемінің 40% астамын элективті пәндер құрайды.

Таңдау еркіндігі кредиттік оқыту жүйесінің негізгі артықшыларының бірі болып табылады: студенттер оқытушыларды таңдау мүмкіндігіне ие болады, және де білім траекториясын өздері қалыптастыра алады. Осыған орай типтік және жұмыс жоспарларымен қатар білім мазмұнын, оқыту ұйымдастырылуын анықтайтын білім алушылардың жеке оқу жоспарлары енгізілді. Кредиттік оқыту жүйесі аясында оқу жұмысының еңбек сыйымдылығын есептеу кредитпен өлшеніп оқытылатын материал көлеміне қарай жүргізіледі. Кредиттік оқыту жүйесі жоғары оқу орындарындағы оқу процесінде төмендегідей тәсілмен ұйымдастырылады:

- аудиторлық сабақ: дәрістер, практикалық сабақтар (семинарлар, коллоквиумдер), зертханалық және студиялық сабақтар;

- аудиториядан тыс сабақтар: студенттің өзіндік жұмысы, соның ішінде оқытушы жетекшілік ететін жұмыстар, жеке кеңес беру, бейнеконференция, телекөпір;

- оқу және кәсіби тәжірибе өткізу: ғылыми зерттеу жұмыстарын жүргізу, диплом жұмыстарын (жобасын), магистрлік және докторлық диссертация дайындау;

- оқу жетістіктерін бақылау түрлері: ағымдық және аралық бақылау (сабақтағы сұрақ, оқу пәні тақырыптары бойынша тестілеу, бақылау жұмыстары, зертханалық, курстық жұмыстарды қорғау, коллоквиум тапсыру, т.б.), аралық аттестаттау және қорытынды бақылау (оқу пәндерінің бөлімдері бойынша қорғау есебі), мемлекеттік қорытынды аттестаттау (диплом жұмысын (жобасын) қорғау, магистрлік және докторлық диссертация қорғау, мемлекеттік (пәнаралық) емтихан).

Кредиттік оқыту технологиясының артықшылығы:

- азаматтарды жұмыспен қамтамасыз ету мақсатында және халықаралық бәсекелестік жағдайында Европа білімінің беделін көтеру үшін біртұтас білім мен ғылым мәртебесін қабылдау;

- білімнің бакалавр, магистратура, докторантураға негізделген үш сатысын бекіту;

- оқу процесін ұйымдастыру мен білім үлгерімінің қорытындысын бағалау бойынша Еуропалық кредиттік жүйені енгізу;

Еуропа елдері мен университеттері арасында профессорлар мен студенттердің алмасуын ерістету;

- оқу үрдісін Еуропалық сапа деңгейіне көтеріп, жоғары оқу орындарында халықаралық аттестаттау мен аккредиттеуді жандандыру.

Жоғары оқу орнында Қазақстан өзінің тәуелсіздігін алғаннан бері жүргізін жатқан реформалар, білім берудің жаңа парадигмасын іздеу, білімденудің инновациялық технологияларының нәтижелі болуына бағдарлану, студенттің тұлғалық моделі мен сапасын әрбір өтілетін пәннің мазмұны арқылы дамытуға бетбұрыс жасады. Білім беруді студенттердің игеруге тиісті мамандығын кәсіби құзыреттілігі сапада меңгерулеріне білімденудің кредиттік технологиясы басқа технологиялармен интеграцияланып өркендеуіне мүмкіндік береді: ол мәнді және сондықтан әр студенттің интериоризациясының даралық келбетін анықтаушы, оның одан әрі иерархиялық жоғарыға көтерілуіне жол ашушы, яғни ең алдымен парасатты іс-әрекет сезімінің оянуына ықпал етуі тиіс деген сенімді орнықтырады.

Пайдаланған әдебиеттер:

1 "Қазақстан жаңа жаһандық нақты ахуалда: өсім, реформалар, даму" Қазақстан Республикасының Президенті – Елбасы Н.Ә.Назарбаевтың Қазақстан халқына Жолдауы 30 қараша 2015 жыл //www.akorda.kz

2 Білім туралы Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319 Заңы //adilet.zan.kz

Есекеева А.А.

магистр права, старший преподаватель
кафедры таможенного, финансового и
экологического права юридического факультета
Казахского национального университета
имени аль-Фараби. г. Алматы, Казахстан.

МЕТОДЫ ОБУЧЕНИЯ И ПРОБЛЕМА ИХ ЭФФЕКТИВНОСТИ

Уровень образования зависит от многих его аспектов, но в последнее время большое внимание обращается на методы обучения и их влияние на качество и эффективность образования. Особую роль в современной методике преподавания граждановедческих и юридических дисциплин играют **активные и интерактивные методы обучения**. В педагогике существуют многочисленные классификации методов обучения, но одна из наиболее актуальных делит все методы на **пассивные или традиционные, активные и интерактивные**. Основанием для данной классификации является уровень вовлеченности учащихся в учебную деятельность, что является одним из основных критериев эффективности образования.

Традиционные или пассивные методы, они имеют еще много других названий: репродуктивные, иллюстративно - объяснительные, в их основе лежат субъект - объектные отношения, то есть основная доля активности приходится на преподавателя (субъекта образования) - основного источника знания, учащиеся являются пассивными участниками или объектами образовательного процесса, который должен усвоить и воспроизвести учебный материал. **Традиционные методы** - центрические, их воздействие направлено из центра от преподавателя на учащихся, обратная связь не подразумевается. Учащиеся не общаются между собой и находятся в конкурентных отношениях, ценятся личные достижения. Управление процессом обучения осуществляется непосредственно преподавателем. Примером пассивных методом может быть лекция, чтение, демонстрация, иллюстрация, объяснение, опрос.